

לכבוד יום המורה והמורה שחל השנה ב-7 במאי, חמש עובדות על שירה רוט-כהן. היא עורכת דין והייתה תובעת בחברה מסחרית, אימא לשלושה, חיילת, תלמיד בכיתה יא ותלמיד בכיתה יו'. במשך הרבה שנים העיסוק העיקרי שלה היה להיות אימא במשרה מלאה. היא למדה הוראה בתוכנית לתואר שני ותעודת הוראה אמפטי' בסמינר הקיבוצים, והיא מחנכת כיתה יא מצוינות בתיכון היובל בהרצליה. אני קובי דביר, ואתם מאזינות ומאזינים לשעת חינוך, הפודקאסט של מכללת סמינר הקיבוצים. בואו נתחיל. היי שירה, ברוכה הבאה, מה שלומך? בסדר, מה נשמע? מצוין. קודם כל, לפני שאנחנו מתחילים, בגלל שזה פרק שאנחנו מקדישים לכל המורות והמורים, לכבוד יום המורה והמורה בעצם, וכל עובדי ההוראה, אז אני רוצה להתחיל בלהגיד לך תודה. תודה גם על זה שאת, קודם כל, זה שאת מורה, ובכלל על כל העבודה הקשה, כי אני עוסק בהכשרת מורים כבר 12 שנים, אני יודע כמה שזה קשה. נכון. ושוחק. לגמרי. המילה השחוקה שוחק. אז קודם כל, אני רוצה בלהתחיל להגיד לך תודה. שזה הכי כיף והכי חשוב לשמוע תודה. צריך את זה לפעמים. ולא אומרים את זה הרבה למורים, נכון? לא, בגלל זה אני אומרת שצריך את זה לפעמים. אז טוב שיש לנו את היום הזה. נכון. וטוב שאנחנו פה, אז תודה. את מורה כבר שלוש שנים, נכון? כן. בואי נתחיל מלתאר לי מה זה אומר להיות מורה היום בישראל. זה אומר, לצערי, לתחושותי ולצערי, להרגיש טיפה זלזול מהסביבה. אני חייבת לומר שלקח לי הרבה זמן להגיד שאני מורה גם אחרי הלימודים. כששאלו אותי מה את עושה, אז תמיד הייתי אומרת, עכשיו אני מורה, אחרי שהייתי עורכת דין. זו הייתה התשובה שלי תמיד. עכשיו עשיתי הסבה, הייתי עורכת דין, והולכת אחורה להייתי עורכת דין, ונותנת לזה יותר דגש. היום כבר לא. היום כששואלים אותי מה את עושה, אני מורה. ברמה הזאת שהמון קולגות שעובדים איתי והצטרפו בשנה-שנתיים האחרונות, לא יודעים בכלל שהייתי עורכת דין. אז זהו, אני כבר לא אומרת הייתי עורכת דין, אבל לקח לי זמן. מעניין אותי לדעת רגע, מה קרה, כי אני חייב להגיד, זו לא פעם ראשונה שאני שומע את התשובה הזאת. באמת? כן. הייתה מישהי שאמרה לי לא מזמן, שהיא בהתחלה הייתה אומרת, אני בן עבודות. אז ספרי לי מה קרה, מה השתנה שאת עכשיו מרגישה יותר נוח להגיד ככה ב... בגאווה. אני מתרווח בכיסא וגב זקוף. כן, כן, לגמרי. אני מורה. מה השתנה? אני חושבת שמה שהשתנה זה כמובן הפרספקטיבה שלי, לאיך שאני תופסת את עצמי לפני הסביבה, לפני זה שאני אומרת, כי היחס למורה לא השתנה בשלוש, ארבע, חמש, עשר שנים האחרונות, לדעתי, לתחושותי. אז מה שהשתנה זה אני, היחס שלי כלפי המקצוע. אהבתי אותו מאוד גם כשלמדתי וגם כשהתחלתי לעסוק בו. זה הלך והתחזק עם היותי מחנכת וההרגשה שאני כן משנה, שאני משנה הרבה דברים. במקום הקטן שלי, לא במערכת החינוך לצערי, אבל במקום הקטן שלי אני כן גורמת להרבה שינויים ומרגישה מאוד משמעותית. לכן התחושה הפנימית שלי היא מה שמקרין החוצה. שכששואלים אותי מה את עושה היום, אני אומרת, אני מורה. לא מסבירה ולא הייתי ולא אני עורכת דין. ועשיתי הסבה ותואר ראשון. ממש לא, אני מורה. אז אמרת זלזול. כן. מהסביבה. כן. ומה עוד זה אומר להיות מורה היום? זה אומר להיות מאוד סבלנית. זה אומר להיות, בעיניי, לגילאים שאני עובדת איתם, אני מניחה שלכל הגילאים, כל גיל והבעיות שלו, אבל מאוד מכילה, הרבה יותר מאשר מישהי שבאה להעביר את החומר, כי היום יש הרבה דרכים לרכוש את הידע, ולא תמיד באמצעותי. זאת אומרת, יש אפשרויות לרכוש את הידע בצורות אחרות. אז זה הרבה יותר, אני מרגישה שאני מורה, ואימא, וחברה, ופסיכולוגית. מה שאלת? זה לא גורם לך להרגיש מיותרת? לא. כי אפשר לרכוש את הידע בדרכים אחרות. כי אני חושבת

שאני אצמד דברים מאוד משמעותיים הרבה יותר. בנוסף, גם מעבירה את החומר בדרכים שאני חושבת שלפעמים אין להם תחליף. אני קצת אולד סקול, אבל אם להיות מציאותית, אז התלמידים היום יכולים למצוא תחליף. מבחינתי, אני לא מרגישה מיותרת בכלל, להפך. אני מרגישה בעלת משמעות גדולה יותר מאשר להיות בעלת הידע שמעבירה אותו. ספרי לי על היום-יום. כמורה, את באה בבוקר, אמרנו שאת מורה בתיכון היובל. נכון. את מורה לאזרחות. מורה לאזרחות ולהיסטוריה. ספרי על השגרה של מורה, מה זה אומר? אז השגרה בבוקר היא להגיע צ'יק צ'אק, מייד למהר לשיעור, לרוץ לשיעור, לראות, לנסות לראות מי נמצא, איך נמצא. גם את מי שמאחר, כשנכנס לכיתה, להסתכל על הפרצוף שלו, אם הוא מאחר כי הוא סתם עייף, או הוא מאחר כי עובר עליו משהו, לנסות כמה שיותר. אני חושבת שאני יחסית מצליחה בזה. אני לא מדברת על הכיתה חינוך שלי, כי זה ברור. אני מרגישה אותם עוד לפני שהם עושים את הצעד. אני כבר יודעת מה איתם, אבל גם על הכיתות האחרות שלי. בהחלט להיות ערה למה שקורה עם התלמיד. אם הוא נכנס באיחור, אז זה לא ישר למה אתה מאחר, או יש לך איחור. שנייה, רגע. לראות מה הוא עובר. זה גיל שיש לו כל כך הרבה דברים מעבר לציון עצמו. הם עוברים, זה הגיל הכי קריטי מבחינה נפשית, רגשית, התפתחותית. הכי קשה, אני לא יודעת אם הכי קריטי מבחינה פסיכולוגית, אבל הכי קשה, שאתה עובר המון תהפוכות רגשיות. מצד שני, מצפים ממך ללמוד ולעמוד בדרישות ולעשות בגרונות ומתכונות וציונים. אז אני נורא מנסה לראות את המעבר. מעבר שנייה לציונים ולדרישות הפורמליות שצריך לעמוד בהן, אין מה לעשות. אז ככה, גם בכיתות לא בכיתות החינוך שלי, לראות שנייה שהתלמיד נכנס, את הפרצוף שלו, לנסות להרגיש כמה שיותר. זה הבוקר. זהו, ממשיכים במרוץ של שיעור ועוד שיעור ועוד שיעור. ההפסקות לא באמת, הן הפסקות לקפה, ואפילו לא לפיפי. אז רגע, איפה את? התלמידים, איפה את? ובאים רגע ואומרים ושואלים ומיליון עניינים, ואז יש עוד שיעור ועוד שיעור ועוד שיעור. נסיים את היום קצת עם הלשון בחוץ, אבל מבחינתי באמת עם תחושה של סיפוק. וזה ממשיך לאחר הצהריים, לפעמים זה ממשיך גם לחופש. זה לא נגמר. לתמונות שלהם מהחופש, לתמונות שלהם, הייתי לא מזמן בחו"ל, לתמונות שלהם באחת בלילה בחו"ל ממסיבה עם הבן שלי. אז זה היה נורא מצחיק, אז הם הרשו לעצמם, הבן שלי רשם, אם הכול בסדר שהם שולחים עכשיו, הוא נתן להם אישור, אז הם שלחו תמונות ממסיבות, אז זה ככה באמת כל הזמן. תכף נדבר על גבולות, אבל מעניין אותי לדעת, את נהנית? כן, מאוד. אני נהנית. מה הכי כיף? האינטראקציה עם בני הנוער והתחושה שאתה עוזר להם בהמון דברים. תחושה משמעותית, המשמעות. את מרגישה משמעותית עבורם. זה לא קלישאה, זה אמיתי. באמת, מקרים, כל פעם משהו אחר. המשמעות, כן. זה אם ניהלתי איזה סמולטו קטן עם תלמידה על איזה קשקושים שהם לא תלמידת חינוך אפילו, תלמידה חדשה, של כיתה חדשה שקיבלתי השנה, על איזה קשקושים שהם, לא יודעת, קניות שטויות, וסיפרתי לה משהו על החיילת שלי, ואז שבוע אחרי זה לקבל ממנה תמונה, כזה חיפשת בשבילה? זאת אומרת, להבין שהרי המוצר עצמו לא באמת מעניין. זה שתלמידה, ילדה, בת 16, שאני לא באמת מעניינת אותה, הוא אמורה לעניין אותה, וזה בסדר, חושבת עליו שבוע אחרי שלוח לי תמונה אם זה מה שאני רוצה לבת שלי, לפי מה שהיא... וזה לא עניין של תלמידה שמתחנפת ולא כלום, זו אפילו תלמידה שמאוד קשה לה, והציונים אצלי לא טובים. כך שזה באמת נטו ממחשבה עליו, וזה היה מדהים. טוב, אי אפשר עם כל הטוב הזה. נכון. מה קשה? אוי, הרבה קשה, מה פתאום, לא רק טוב. הרבה קשה. המערכת קשה. המערכת עצמה, מערכת החינוך המיושנת, התהפוכות שהיא עוברת בזמנים מאוד קצרים אצלנו במדינה, בגלל חילופים של שרי חינוך ותוכניות, וזאת אומרת, פעם זה בגרות גמישה ופעם זה תוכנית המחר שמשקיעים בה, ואז שנייה, בכלל זה 30-70 של בגרות של פעם, חיצונית,

וספרים סגורים, ורגע, אלה ספרים פתוחים. בלבול ענק. הרבה אנשים במערכת החינוך, האמת שבאמת, לא כאן אנחנו מקליטים פודקאסט, באמת פחות בבית ספר שלי. אנחנו יותר ככה מנסים מאוד להתקדם בהתאם לציוויליזציה ולמה שאנחנו עוברים, אבל המערכת היא מערכת ישנה, שלא מתקדמת, ארכאית המון פעמים, המון קולגות שהם כבר, הם לא צריכים כל כך להיות במקצוע כבר. לא כי אני יותר טובה, ממש לא, כי פשוט מתחלף דור, ואיתו באים שינויים. אין איזה יתרון לזה שיש איזה ותיקים, שיכניסו ערכים של פעם? יש, בהחלט. אני לא יותר מדי מודרנית ואוהבת, ותומכת יותר מדי בקדמה, אני כן אולד סקול, אבל יש מקרים של 30 ו-40 שנה במערכת החינוך, שלא, אני חושבת שזה לא פייר בעיקר כלפי התלמידים. זאת אומרת, זה קשה. וכל העניין של לעמוד, לעמוד בציפיות של משרד החינוך, זאת אומרת, להיות עם אחוזי מעבר גדולים בבגרות. אנחנו בעצם רק תיכון, אז בסוף אתה מסתכל על אחוזי המעבר ודואג שהם יהיו כמו שהם צריכים להיות. ועם זה יש לי קושי גדול. איזה מין מורה את? כמו שאתה חושב ומכיר אותי, בטח. אני מורה, אני לא פראיירית. אני לא נותנת שיעשו ממני צחוק בשום צורה. אני פנאטית בעניין של טלפונים, למרות שכשאיני סטודנטית ידעתי מצוין להיות בטלפון כל השיעור. אני פנאטית בעניין של טלפונים, אבל יחד עם זה אני מקשיבה וחברה ופתוחה ומרשה להם המון דברים שמורים אחרים לא מרשים. זאת אומרת, אני בוחרת הריבים שלי, בוחרת את הגבולות שלי, מאוד מאוד בפינצטה, שיהיו מעטים חשובים ואותם הם לא יעברו. והם יודעים. אז עם כל זה שאף פעם אני לא מרימה את הכול, אני מאוד... אין ויכוחים בכלל. זאת אומרת, אם אני אומרת משהו, אין ויכוח עליו. שזה הפתיע אותי גם, כי לא תיארתי לעצמי שאני אהיה כזו. חשבתי שאני אהיה יותר קלילה. והשיעורים איך נראים? זאת אומרת, מה, את עומדת ומדברת או... עומדת ומדברת, שלא לומר לפעמים, עומדת להם על השולחן. אם מישהו לא מקשיב לי, היא פשוט עומדת על השולחן ומדברת. עומדת ומדברת, רצה קצת ביניהם, מתיישבת עם מישהו, קצת עושה סימן או משהו לחבר מולו, מתיישבת לו מול הפרצות וממשיכה לדבר. זאת אומרת, לא נותנת להם יותר מדי להתעסק בדברים אחרים. יחד עם זאת, אין לי בעיה שהם אוכלים, אין לי בעיה שהם לא עושים מסטיק, אין לי בעיה שהם שותים, ואין לי בעיה שמי שרוצה להתאווור ואפילו לחלץ עצמות, יכול להגיד לי, אני יוצא לחמש דקות. כל עוד זה בטעם, כל עוד זה אותו תלמיד, שכשהוא בכיתה, אז הוא בכיתה. זאת אומרת, זה לא... אתה יודע למי לאפשר ולמי לא. הזכרתי קודם שהיית אימא במשרה מלאה. כן. לא מעט שנים. כי באמת ההורות אצלך הייתה מקום ראשון, היא עדיין מקום ראשון, נכון? כמה מההורות את מביאה להוראה? המון. ככה אני מרגישה לפחות, המון, כמו עם הילדים שלי, גם עם התלמידים. שוב, אני בוררת בפינצטה את הריבים, מכילה המון, מבינה המון, יודעת שיש להם עולם מטורף. מה זה? זה משפטים שאני מכיר מההורות. נכון, נכון, לגמרי. אני גם מתבטאת בתור הילדים שלי לפעמים מקנאים, הילדים הפרטיים שלי, כשאני אומרת, טוב, הבנות שלי הן ככה, טוב, הבנים שלי... אמא, הם לא הילדים שלך. זה מה שאני מקבלת, כן. אני מביאה המון, המון הכלה. אני יודעת שיש להם בלגן בראש וחיים סוערים, מלאים בהורמונים ורשתות חברתיות שגומרות אותם המון פעמים, והמון, יש להם סערה ענקית בראש ובלב, ויחד עם זה הם צריכים ללמוד. והם חייבים ללמוד, כי אף אחד עוד לא ימצא פטנט אחר. ואנחנו כן רוצים בסוף להיות אנשים מלומדים שבונים לנו איזשהו בסיס לעתיד, וזורעים זרעים לעתיד. אז הם גם וגם, ולכן אני מאוד מבינה ומכילה אותם, כי אני יודעת שהם עוברים המון סערות מעבר לזה שהם... זאת אומרת, כשהם באים בבוקר, הם באים עם ג'ונגל בראש. אז אני מנסה להכיל כמה שיותר. עם זאת, יש איזשהו גבול, כי הם כבר בוגרים וגדולים ויש אחריות, ויש דברים שצריך לעשות, ואת הרוב לא בא, אבל אין ברירה. זה, זה, ככה אני חושבת. הזכרת קודם את כיתת החינוך שלך. כן. ספרי רגע על התפקיד הזה של להיות מחנכת כיתה. אז

ככה, ההבדל הוא מאוד מאוד גדול בין מורה מקצועית למחנכת כיתה. הבדל ענק. זו עבודה קשה, אבל אני מרגישה שזה ממש הלב. זאת אומרת, כמה שזה קשה, ויש המון שמוותרים, והמון קולגות שלי, והמון מורים מצוינים, שאומרים, די, אני עכשיו מסיימת יב', אני לוקחת, לא יודעת, שלוש שנים לפחות בלי חינוך. אני יכולה להבין אותם כי זה קשה? אני מרגישה שאם אני לא אמשיך לחנך, אני אאבד את הלב, בשבילי, בעיניי, את הלב של המקצוע. זה מבחינתי הלב. כל השאר זה מסביב. זאת אומרת, כל הבגרויות, כי זה להרגיש מאוד משמעותי. איך את רואה את התפקיד הזה? מה המשמעות שלו? המשמעות שלו, בגדול, זה לזרוע את הזרעים לעתיד. גם אם התלמידים לא מרגישים עכשיו שזה מעניין או נכון, זה לזרוע דברים מאוד חשובים שישמשו אותם בעתיד. וכמה שהם לועגים וכלילים וטיק-טוק וקשקושים, זה שם. זה נטמע, ואני רואה המון. המון דוגמאות קטנות היום, אז אני מניחה שבעתיד זה יהיה הרבה יותר. למשל, אני הזכרת בהתחלה שאני מחנכת כיתה מצוינות, אז זו כיתה שיש לה ארבע שעות העשרה של מצוינות, עם כל מיני הרצאות וכל מיני מקומות שאנחנו הולכים אליהם, חדשנות וכולי, להעשיר את הידע. והם המון פעמים באים אליי בטענות שזה משעמם. משעמם, תביאו משהו מעניין, קחו אותנו להחלקה על הכרח. זה לא המהות של ה... אין בעיה, ניקח, נעשה סוף שנה, בטח שכיף, אבל... ואני מנסה להסביר להם. משעמם, אוקיי. א', אין ברירה, אתם צריכים להקשיב. המון דברים ישעממו אתכם בחיים. ב', אותו שיעמום היום יגרום לכם בעתיד להבין שגם למשל אם אתם בעל עסק פרטי, גם אם אתם עובדים אצל מישהו ורוצים להביא משקיעים, לא יודעת מה, תצטרכו לשבת איתו בשיחות סלון המון פעמים משעממות, אבל בשביל ליצור אינטראקציה בין אישית, כדי אחר כך שאותו אדם יחשוב אולי להשקיע בעסק שלי או אותו לקוח, אני אוכל להביא אותו לבוס שלי וכולי, זה בדיוק הפעמים שאתם צריכים להתרגל, להשתעמם. ואולי לפעמים תמצאו את עצמכם מדברים עם אותו בן אדם על הנושא שלמדתם לפני עשר שנים, על איזו הרצאה ששמעתם, פתאום תיתנו איזשהו טוויסט בשיחה שייצור קשר בין אישי כזה טוב, שמחר מוחרתיים אותו אדם יבוא, יהיה לקוח שלכם, יהיה משקיע שלכם וכולי. זאת אומרת, אל תקפצו ישר להגיד משעמם. לא הכל זה טיק טוק וריקודים, שזה אחלה ומגניב, אבל יש עוד דברים. ואני כל הזמן מנסה להסביר להם, מכל מקום, גם במקומות שאתם משתעממים, אתם מקבלים דברים. אתם לא יודעים איך זה ישרת אתכם בעתיד. אני חושב אבל שזה מסר שאולי את מעבירה אותו גם בתור מורה מקצועית לאזרחות בי'א אחרת. מה ההבדל? ההבדל הוא שיש לי איתם פיזית הרבה יותר שעות, אני המון שעות איתם. אם זה חינוך ושעתיים דיאלוג, וארבע שעות רב-תחומי, במקרה שלי זה המון שעות איתם. אז באמת פיזית יש לי יותר זמן לעשות את זה. אז אני יכולה להרשות לעצמי לגנוב איזה חצי שיעור בהרצאה חופרת. אני מנסה מאוד, גם כמורה מקצועית, לתת את הדברים הקטנים האלה, בהחלט, אבל אני מצליחה יותר עם הכיתה חינוך שלי. ולכן אני מרגישה שאני עושה עבודה משמעותית מאוד בתור מחנכת. כמה את מעורבת בחיי התלמידים? המון. מבחינה מהותית? המון. המון. ומשתדלת, ומשתדלת מאוד גם פעם בחודש, אני לא אשקר, לא פחות, כי אני פשוט לא מצליחה, לעשות שיחות אישיות. כל פעם לקחת חמישה תלמידים, לעשות איתם שיחות אישיות כדי לנסות לגעת בדברים שפספסתי. כי אני בטוחה שאני מפספסת. קשה לי, אני רצה בין שיעור לשיעור, בין כיתות, אני מפספסת, יש הרבה תלמידים בכיתה. אז אני עושה איתם שיחות אישיות, ממש לא להעיק ולא לחפור ולא עכשיו דברים, גדולים כמה דקות שנייה לשבת על הספסל עם כל תלמיד כדי לראות אותו ואז אני מבינה ולפעמים גם שומעת דברים שאני מצליחה לפספס יכול להיות שהם גם קטנים אבל זה חשוב לי לי זה חשוב זה ברמה האישית הם מספרים לך דברים אישיים מאוד מאוד ברמה הכי אישית של בכי מחבר ותרמי מה הוא כתב לי ולשלוח לי את ההודעות ומה לכתוב לו ומה לעשות כי הרי זו התקופה

שהם כמעט תמיד זה עניינים בינו לבינה ותלמידים ובנים שהם פחות משתפים מה לעשות ואני מאוהב בידידה ויש לה חבר וגם לא נעים לי להגיד להם היי אין לי פתרון אני לא יודעת מה לעשות זה ניסוי וטעייה תנסו אני לא כזאת דוקטור ליחסים אבל כן אני יודעת הכל ולאן הם נסו ואיך היה בחו"ל ותמונות ובאמת הכל וגם עניינים של בינם לבין ההורים שזה גם נותן לי אינדיקציה הרבה פעמים אני מוצאת הורים מאוד מאוד קשוחים ואתה רואה שזה מתבטא ממש בחרדה של התלמיד לא לקבל ציון כזה או אחר כי אימא תתאכזב כי בחיים אימא לא ראתה שנכשלת כי דברים מאוד ואני באה לידו וגם ליד האימא הרבה פעמים בין אם זה באספות הורים וכולי ולאותו תלמיד למשל אני אומרת לו איזה כיף שנכשלת בכיתה יא פעם ראשונה אוי ואבוי אם לא היית נכשל אני באמת חושבת שזה חיוני ומסבירה לו וככה אני אומרת לאימא תמיד סליחה אימא אל תכעסי אבל אני רוצה להגיד לך איזה כיף שהוא נכשל פעם אחת ולפעמים אני מרגישה שזה קצת חודר להורים שזה נותן להם פרספקטיבה אימא שהענישה את הילדה ולקחה לה את הטלפון השבוע מיד סימסתי לה זו אימא שאני גם מרשה לעצמי כי זאת אומרת אתה יודע אתה לא נוהג בכל אחד אותו דבר כמובן אבל זו אימא שמשתפת אותי המון והיא אישה מדהימה ואימא נהדרת ומרוב שלפעמים אתה לא יודע מה לעשות עם בני הנוער אז אתה עושה דבר שאתה לא נותן עליו את הדעת וממש התקשרתי ואמרתי לה תחזירי לה את הטלפון אין בעיה שלא תצא שלא כלום, את הטלפון תחזירי לה ומיד אחרי זה התלמידה מסמסת לי איך עשית את זה הטלפון אצלי שוב זה מאוד תלוי במערכת יחסים אבל כן גם דברים כאלה אז איפה הגבול את מדברת פה גם על יחסים עם ההורים ויחסים מאוד קרובים עם תלמידים אז איפה הגבול בין הרצון שלך להיות גם קרובה ומשמעותית אליהם לבין הצורך, אם יש כזה, לא יודע, לשמור מרחק, מה הגבולות? אני מנסה לחשוב איתך ביחד. א', יש גבול מאוד ברור. מאוד ברור אם תלמיד כותב לי משהו שקצת לא נראה לי, קודם כל אין דבר כזה לשלוח לי וואטסאפ, זה הדיבור שלהם, כן? זה לא במכוון אליי אבל זה לא מתאים לי, לשלוח לי וואטסאפ, שומעת אני מאחר בכמה דקות, אין דיבור כזה, אין דבר כזה, שומעת. אני כן רושמת לחברות שלי, שומעת כי ככה אני רושמת לחברות שלי, לא למורה שלי, לא למרצה שלי, לא רושמת ככה. היום הגעתי למצב שאין דבר, גם אם רוצים להגיד לי אני מאחר בחמש דקות, שירה בוקר טוב, מה שלומך? אני מאחר בחמש דקות. עכשיו אין לי ספק שלא מעניין אותם מה שלומי אבל ככה פונים, אם זה אליי היום, אם זה מחר לבוס, למפקד בחלל, אתה צריך לפנות בצורה אחרת בצבא. אין דבר כזה, אני לא חברה שלך. אני עוזרת לך, אני פה, אבל כל עוד אתה מכבד אותי. לא תכבד אותי, לא תקבל ממני כלום. לא, אני לא לוקחת את הכבוד, אוקיי? אני רוכשת אותו. אבל זה מגיע למצב של אם אתה מכבד ומבין, אתה תקבל ממני המון. לא תכבד, לא תקבל כלום. אז כבוד זה גבול אחד? יש עוד גבולות? שקרים. אוקיי. לא מוכנה לשמוע, אני מעדיפה שתגיד לי, לא בא לי היה לבוא לבית ספר ואל תגיד לי שהיית חולה. לא לשקר לי. לא לשקר לי. לא יוצדק לך, נכון, כי אתה אומר לי את האמת שלא היה בא לך, וזה לא כי היית חולה, וזה לא מעניין אותי, אתה לא תשקר לי. לא לשקר, והם יודעים, הם אומרים לי דברים שלפעמים אני אומרת להם, אני רוצה לשמוע, לא רוצה לשמוע, עזבו אותי, אל תגידו לי את זה. תגידי לי, לא יכולתי להגיע, אל תספרו לי. עד כדי כך, אבל לא לשקר. כבוד לא לשקר, ובשיעורים שלי אתה תקשיב לי או תבהה בי ואתה לא תיגע בטלפון. זה דברים שמאוד חשובים לי, כי אני באופן אישי, גם עם הילדים שלי, אני רואה המון כזלזול שאתה מדבר איתי ומסתכל עליי ומנסה להעביר לי במקרה הזה חומר שמחר אני אבחן עליו בבגרות, ואני, נכון, אהה, לא, אני לא, עם כל זה שאני הכי מחוברת לטלפון ולגמרי חיה בתוך הטלפון, זה לא מקובל עליי. אתה תשרוד 45 דקות שיעור. כמובן, אם יש משהו דחוף שאתה צריך לקבל, המון מהם עושים טסטים עכשיו, אם אתה מקבל אס.אם.אס, זה ב-אס.אם.אס, זה לא בוואטסאפ, אם אתה

מקבל אס.אם.אס של האם עברת או לא את הטסט, תסמן לי, תצא החוצה ותבדוק, אני מבינה את זה, שזה בשבילם עולם ומלואו, אין בעיה. אבל להגיד לי שאתה צריך שנייה, שאולי אתה תקבל הודעה במהלך השיעור. לא, לא לעשות ככה ולא ככה את כל השטויות שאני המצאתי, והם תמיד צוחקים כשאני אומרת להם, אני המצאתי את זה. זה אני לא מקבלת, זה זלזול בעיני. אפרופו וואטסאפים, יש מגבלת שעות נגיד? כן, לגמרי. עד מתי אפשר לסמס למורא? לגמרי, לגמרי, הם יודעים, ואני גם, אם אני רואה שהשעה... מה? עד שמונה בערב, נגיד, הם יכולים לסמס לי, אלא אם כן הבן שלי נותן להם רשות, אחר כך הוא חוטף על הראש, אבל זה משהו אחר, אני לא אבייש אותו בפניהם. עד שמונה בערב הם יכולים לסמס לי, האמת שהם באמת מסמסים רק כשצריך, גם ההורים, ואם הם מסמסים מעבר לזה, אני באופן מכוון לא עונה, והם מבינים את זה טוב מאוד, ואני הרבה פעמים מוצאת אותם מוחקים את ההודעות, כי הם רואים כנראה את השעה. גם ההורים, היה לי מקרה בטיול שנתי, שאימא התקשרה אליי ב-4 בבוקר. וזה הובהר בצורה חד-משמעית, אחר כך לה ול... כי קרה משהו או סתם? זהו, אז אמרתי, אם קורה משהו היסטרי, בוודאי אין ספק. לא, אני לא אפרט מה קרה, משהו מאוד מאוד מינורי, באמת. ואחר כך הם הבינו טוב מאוד שזה לא... אני, לא נעים לי להשתמש במילים חריפות, אבל שזה לא מקובל בשום צורה, שזה לא יקרה לעולם. כמובן, להוציא מקרים חריגים, אני כמובן לא מתייחסת למקרים חריגים, חלילה ושלא יקרו, אבל זה לא יקרה בשום צורה. אף אחד לא יזלזל בשעות שינה שלי עוד בטיול שנתי של 4 ימים, ועוד מעבר לזה, עם עוד שני מורים שלא אשמים שמתקשרים אליי בשעה כזאת ורוצים לישון. זה הובהר בצורה מאוד לא נחמדה, גם אפשר להגיד. ואני בדרך כלל בן אדם נחמד. תשתפי אותי באיזה הצלחה משמעותית. יש כמה. האמת שזה בעיקר דווקא נוגע לכיתות הקשות יותר שאני מלמדת ולא מחנכת. אני מלמדת כיתת מב"ר ואתג"ר. אתג"ר זו כיתה שהרבה ממנה מתקשים להגיע לתעודת בגרות. ואני חושבת שהקשר האישי שיצרתי שם, במיוחד עם שתי תלמידות, ואפילו עם תלמיד אחד גם השנה, ממש גרם להם לעבור את הבגרות. פשוט ככה. הקשר האישי. זה כיתות שהקשר האישי פה מאוד מאוד חשוב. להיות פחות דידיקטי, חצי חבר, חצי מורש. זאת אומרת, קצת להתיר יותר את החבל, לא בעניין של ההתנהגות, אלא בעניין של אופן הלימוד, נורא קשה לי להסביר את זה בתיאוריה, אבל הקשר שם הוא אחר. הוא המון בנוי על קשר אישי. ההצלחה של התלמידים שם. אני מאוד מאמין במה שאת אומרת. לגמרי. אבל הרבה פעמים אני שומע את התגובה של, הם לא צריכים לעבור בגרות בשבילך, הם צריכים לעבור בגרות בשבילם. נכון. אני הכי חושבת ככה שהם צריכים בשבילם, אבל הם עוד לא ממש יודעים מה הם צריכים בשבילם. לכן אני מרגישה שההצלחה שלי שהם עוברים בגרות היא לא הצלחה שלי מבחינת, איזה כיף שהצלחתי לגרום לתלמידים מתקשים, ובאמת מתקשים מאוד, אפילו, אני לא אגיד לאהוב את המקצוע, הם לא עכשיו נהיים היסטוריונים גדולים או מורים לאזרחות, אבל הצלחתי לחבר להם את המקצוע, שכן, הוא לפעמים יכול לשעמם בני נוער, הצלחתי לחבר להם את המקצוע, קצת עם הרגש, קצת עם דברים להפעיל אצלם, וזה גרם להם להצליח בבגרות. איזה כיף. כיף לי שאני עזרתי במשהו קטן בהמשך הדרך שלהם. בזה אני רואה הצלחה. לא הצלחה שלי מספרית של כמה עברו אצלי. אין לי מושג, אני לא יודעת, וזה לא מעניין אותי, לא נעים לי להגיד. אלא איזה כיף שמשהו קטן אני יכולתי לתרום להם לעתיד. קטן, שאני עזרתי בזה. זה ההצלחה שלי. אז אם אני שומע את החוויה שלך מכיתת מצוינות מול החוויה בכיתת מב"ר, זה ממש שונה. שונה לגמרי. היחס לתלמידים, הדרישות מהם, אפילו כשאני כועסת או דורשת משהו, זה בטון, זה שונה. זה בטון אחר, לחלוטין. אז את בעצם אחרת בכל כיתה? לגמרי, לגמרי, לגמרי. תמיד אני צוחקת שהכיתה שלי, שאני צוחקת שהם אומרים, איזה כיף, איזה מזל, שיש לנו את שירה, והכי כיף עם שירה, ואנחנו

ככה קרובים אליה וכולי. אני אומרת להם, תשאלו את יא' 9, שתגידו להם איזה מחנכת חמודה יש לכם, נראה מה הם יגידו. מכשפה, רעה. כן, אני לגמרי אחרת בכל... אתה גם יודע, אתה מקבל הרגשה, אתה כבר יודע לקרוא את הכיתה כשאתה נכנס אליה כמה פעמים, מעבר לזה שאתה יודע שזו מצוינות וזו אתגר, עם התוויות, אתה גם ישר מרגיש את התלמידים ויודע איך לנהוג. מי צריך ככה, מי צריך יותר קשיחות ולעמוד ביעדים, ואתה יודע שהם מסוגלים, והכול, מי צריך קשר מאוד מאוד בין-אישי, למרות שאתה לא המחנך שלו, ולמרות שאתה רואה אותו זמן מועט בשבוע, ואין לך איתו שיעור חינוך, ולא דיאלוג, זאת אומרת, אלא רק שיעור מקצועי, אתה יודע שאתה צריך פה ליצור המון קשר אישי עם התלמיד בשביל לעזור לו להגיע להצלחה, ולגמרי שונה. שונה בכל כיתה. זה לא הופך את זה להרבה יותר קשה? כי את צריכה להיות אחרת בכל שיעור, כל פעם להמציא איזה משהו חדש. נכון, אבל אני לא מרגישה שאני ממציאה, אני מרגישה, ואולי זה באמת בגלל שעשיתי הסבה בגיל לא צעיר, יכול להיות שזה גם ניסיון של הגיל, אבל אני די מרגישה שזה בא לי טבעי. כמובן שאני משתפשת בין שנה לשנה ומשכילה יותר ולוקחת לעצמי יותר תובנות ומסקנות, אבל אני מרגישה שזה בא לי באופן טבעי. ההבנה של לראות את התלמיד, לראות את בני הנוער ולהבין מי זקוק למה לגמרי. אז את דיברת על ההסבה, תתארי לי רגע את המעבר הזה מעולם אחר, לא משנה, כל אחד מגיע מעולם אחר, נכון, לעולם ההוראה, השיפט הזה, איך זה? אז האמת שאני באתי בעקבות זה שככה באמצע החיים, ואחרי שהייתי באמת אימא במשרה מלאה המון שנים בבית, חשבתי שאני רוצה לעשות משהו משמעותי, משהו שיהיה לי כיף לקום בבוקר, כי זה נורא מבאס לקום לעבודה שאתה לא רוצה. ואני מכירה מסביבי הרבה כאלה, שזה החיים, זה היום-יום, וזה הפרנסה, ובגילנו כבר לא קל לשנות מקצוע וכולי. אז חשבתי, ובעקבות גיסתי, שגם הייתה עורכת דין ועשתה את הצעד הזה, הקשבתי, שמעתי ממנה וממש החלטתי ללכת על זה. נורא נהייתי בלימודים, ממש. ודווקא נתקלתי, בגלל שזה תואר שני, אז נתקלתי גם באנשים בני גילי. זאת אומרת, זה לא, לא הייתי כזאת זקנת השבט. היו גם בגילי. היה לי נורא כיף, ו... אז ספרי על חוויות הלימודים, איך זה היה לחזור ללמוד פתאום. אני אוהבת ללמוד מאוד. לי זה, שוב, לי זה לא היה קשה. לא היה קשה גם לשבת ולעשות סמינריונים ומבחנים. אני נהנית מזה, באמת. וזה לא שהייתי איזה ילדה חנונה שכל הזמן לומדת, ממש לא. ההפך הוא הנכון, אבל אני מאוד נהנית מזה. חברתית, ונחמד, ולבוא, ולפגוש אנשים, ולראות... אתה פוגש אנשים מכל מיני מקומות בארץ. לכאן הגיעו אנשים ברכבת של שעתיים, ומהדרום ומהצפון, ואתה נתקל, ומדבר, ומחליף חוויות, ותובנות, וכל אחד ככה גם מתקרב לגילי. אז יש ילדים, ויש... זאת אומרת, אתה, אתה לא יודעת, בעיניי זה, אותי זה הקסים, שאני פוגשת אנשים שלא הייתי פוגשת אם לא הייתי באה לפה ללמוד. והחומר, והלימודים, ולהתעסק, ולשמוע, ובני נוער, וילדים, לא יודעת, בעיניי זה מרתק. זה גם היה... הזכרתי שעשית את ה-MT, זו תוכנית של תואר שני ותעודת הוראה. זה מאוד מאוד אינטנסיבי. איך היה לך עם זה? זאת אומרת, זה לא רק תעודת הוראה, הסבת אקדמיים רגילה, זה גם תואר שני. לא, זה לא רק תעודת הוראה. אני חשבתי שאם כבר אני הולכת לעשות הסבה, אז גם תואר שני ותעודת הוראה יחד. בעיניי, אני עדיין חושבת שזה השילוב המושלם מבחינתי. אז זה הרבה יותר קשה. נכון. אז מה? אני אומרת גם לתלמידים שלי, קשה, אז מה? זה מה יש. המון דברים קשים, או שלא מתחשק לנו, במקרה הזה התחשק לי מאוד, אבל... אז מה אם זה קשה? אנחנו אוהבים קשה. מה קל ייתן לנו? מה נותן קל? קל זה קל. מוטו לחיים. לגמרי. אבל זה קשה, אבל מעניין, מאתגר, מצמיח, עוד המון דברים חוץ מקשה, וכן, גם קשה, אז מה? עד כמה הלימודים הכינו אותך למה שקורה בשטח? זאת אומרת, תמיד יש טענה כזאת שה... מגדל השן באקדמיה זה עולם אחד, ואז היא מגיעה לשטח ועולם אחר. כמה זה באמת הכין אותך?

ברמה של ניהול הכיתה, וברמה של החומר וניהול הכיתה וכולי, זה לגמרי הכין אותי. אז ברמה של כמה קשה לשנות דברים במשרד החינוך, פחות הייתי מוכנה, אבל זו גם לא הייתה מטרת התואר, אני חושבת. זאת אומרת, לא חייתי במחשבה שמשרד החינוך הוא דבר מדהים ומתקדם, כן? אבל בקשיים, אפילו הפרוצדורליים שקיימים במערכת, לא הייתי מוכנה להם. אבל שוב, כמי שלמדה משפטים, אז גם לא הכינו אותי בכמה הרבה פעמים. בית המשפט יכול להיות פרוצדורלי ולא יעיל. אז אני חושבת שאני מתמודדת עם זה, שזה בסדר. אנחנו אמרנו שזה פרק לכבוד יום המורה והמורה. תני טיפ למישהו ששוקל, אם חסרים מלא מורים היום. אנחנו רוצים שאנשים יבואו להיות מורים, תני טיפ למי ששוקל את העניין. להיות מוכן להרפתקה, לא פשוטה, אבל בעיניי מאוד מאוד מספקת. זאת אומרת, ללכת, אני מכירה המון אנשים שאומרים שזה החלום שלהם, אז מי שמרגיש ככה כבר מחובר לחינוך ולהוראה בכלל, אני חושבת שזה מאוד ממלא, מאוד, מאוד, מאוד. זהו, בעיקר, מה אני אגיד? להאמין בעצמך? זה נורא נדוש, אבל זה נכון. אם אתה אוהב משהו, אז לעשות אותו, כי אחר כך נורא כיף לך לקום בבוקר. וזה גם מיישר קמטים, כי אתה מרגיש צעיר. הם תמיד נשארים בני 18. בדיוק, אתה תמיד מרגיש בן 18. לקראת סיום, חמש שאלות קבועות, תשובות קצרות. יאללה. הגדירי חינוך. הקשבה. חלום חינוכי. שינוי. מה מרגש אותך? תלמיד שכותב לי דברים שלא קשורים לבית ספר בשום צורה, ורק רוצה ליידע אותי ולספר לי משהו. מה את עושה בסוף יום קשה? האמת שהתחלתי לשתות יין לאחרונה, אבל הפסקתי לעשן. רק עכשיו? רק עכשיו. אז אני אגיד לשתותה כוס יין, אבל לצערי, כבר לא מדליקה סיגריה. לשמחתך, למה? בעד. נכון. לחיים ארוכים. מה את רוצה לראות כשתהיי גדולה? סבתא. את מחכה לזה כבר. לגמרי. מה זה סבתא? אני גונבת אותם אליי, אני בכלל אימא. אני אהיה אימא עוד פעם. איזה כיף. שירה, קודם כול תודה שבאת. היה לי כיף. תודה לך. ולכבוד יום המורה, שוב, תודה על זה שאת מורה, זה באמת אחד המקצועות הכי חשובים היום. אני ממש חושבת. אין כמו שמדינה משקיעה בהון האנושי שלה. מסכים איתך. כן. אז תודה, ותודה לכל המאזינות והמאזינים שלנו. נשמח שתעשו לנו עוקב בסופיפי, זה עוזר לנו להביא עוד מאזינים. אני קובי דביר, נשתמע בפרק הבא. תודה רבה.